

PROGRAMACIÓN LOOIFP

Versión Docente

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15026418	IES Terra de Soneira	Vimianzo	2025/2026

Datos da programación

Ensinanza	Ciclo formativo/Curso de especialización	Grao		
Graos D: Ciclos formativos	D3ADG000100 - Administración e finanzas	A		
Módulo				
MP1708 - Sostibilidade aplicada ao sistema productivo (1º)				
Tipo de oferta	Modalidade	Réxime dual	Grupo	
Réxime xeral-ordinario	Presencial	Xeral	A	
Sesiões semanais	Horas anuais	Duración Sesiões	Sesiões anuais	Sesiões centro
1	30	50	36	36

Profesorado responsable

Docentes
Ulloa Martínez, Marcos

Contido	Páxina
1.1. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo.	3
2.1. Relación e secuencia de unidades didácticas	3
2.2. Asignación de elementos curriculares ás unidades didácticas.	4
3.2. Deseño das unidades didácticas: asignación de elementos curriculares ás actividades.	10
5.1. Procedemento de avaliación inicial.	22
6.1. Criterios de cualificación e recuperación	22
6.2. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	24
6.3. Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito á avaliación continua	24
7.1. Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados.	24
8.1. Programación da educación en valores.	24
9.1. Actividades complementarias e extraescolares.	25
10.1. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente.	25
11.1. Outros apartados.	25

1.1. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo.

A Lei Orgánica 3/2022, do 31 de marzo, de ordenación e integración da Formación Profesional, define o Sistema de Formación Profesional como un conxunto, artellado e compacto, que identifica as competencias básicas profesionais do mercado laboral, asegurando ofertas que posibilitan tanto a adquisición da correspondente formación como o seu recoñecemento, poñendo á disposición da poboación un servizo de orientación e acompañamento profesional que deseño itinerarios formativos personalizados. Os ciclos formativos constituén unha organización modular, que integra os resultados de aprendizaxe axeitándoos aos diversos campos profesionais, incluíndo unha serie de módulos profesionais transversais, non asociados a estándares de competencia (art. 96.2.a).

O artigo 100 do R.D 659/2023, do 18 de xullo define o módulo de Sostibilidade aplicada ao sistema produtivo, coa finalidade de desenvolver o coñecemento mailas competencias básicas espera nunha economía “verde”, onde ás empresas exíxenselles cambios cara á súa transición ecolóxica, o que supón integrar prácticas sostibles nos sectores produtivos para lle facer fronte ós actuais desafíos ambientais, económicos e sociais.

O Decreto 191/2010 , do 28 de outubro, establece o currículo do ciclo formativo de grao medio correspondente ao título de técnico en xestión administrativa, a competencia xeral do título de técnico en xestión administrativa consiste en realizar actividades de apoio administrativo no ámbito laboral, contable, comercial, financeiro e fiscal, así como de atención á clientela ou ás persoas usuarias, en empresas tanto públicas como privadas, aplicando a normativa e os protocolos de calidade, de xeito que se asegure a satisfacción da clientela e actuando segundo as normas de prevención de riscos laborais e de protección ambiental.

Neste último apartado é onde asumimos os principios e valores da sostibilidade; os e as futuras profesionais serán axentes activos no proceso de transformación dos sistemas produtivos de cara a modelos máis resilientes e respectuosos co medio ambiente, economicamente viables e socialmente comprometidos. Deste xeito, o estudantado de Formación Profesional estará equipados coas habilidades e coñecementos necesarios para innovar e liderar ese proceso actual de transformación de transición ecolóxica, que reponde tamén aos retos dos Obxectivos do Desenvolvemento Sostible (ODS).

Nesta programación, aparecerán plasmados unha serie de los contidos que acompañarán ao alumnado na súa incorporación ao sector produtivo correspondente asumindo e aplicando na súa actividade profesional aqueles valores asociados á sostibilidade, dotándolles dos coñecementos, ferramentas e estratexias que lle permitían adaptarse ás exixencias da transición ecolóxica.

A presente programación desenvolverase no IES Terra de Soneira de Vimianzo, concello que conta con empresas do sector primario e do terciario ou de servizos, sendo escasas as empresas do sector industrial. Moitas destas empresas externalizan a súa xestión administrativa ou parte dela a empresas dedicadas exclusivamente a prestar servizos administrativos (xestorías, asesorías, ...), que constituén unha vía importante de demanda de emprego.

2.1. Relación e secuencia de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións
1	1 A SUSTENTABILIDADE E OS SEUS RETOS	A sustentabilidade, os retos do desenvolvemento sostible; accións e alianzas pola sustentabilidade.	15	6
2	2 AS METAS DA SUSTENTABILIDADE: OS ODS	Os obxectivos do desenvolvemento sostible (ODS), os ODS na empresa e os ODS persoais.	20	6
3	3 EMPRESA E MEDIOAMBIENTE: OS ASPECTOS ASG	A empresa e os grupos de interese, a sustentabilidade desde o punto das empresas, os aspectos ASG, as normas europeas de información sobre sustentabilidade (NEIS) e o estado non financeiro.	15	4
4	4 DESEÑO E PRODUCCIÓN SOSTIBLES	O ciclo de vida do produto e a economía lineal, a economía verde circular, os procesos sostibles a produción limpa, produtos sostibles: o ecodiseño.	15	8
5	5 MEDINDO A SUSTENTABILIDADE	Medidores da sustentabilidade: os indicadores de desempeño, os certificados de sustentabilidade, o investimento socialmente responsable (ISR), os	15	6

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións
5	MEDINDO A SUSTENTABILIDADE	medidores da sustentabilidade: organismos, consultorías, etc.	15	6
6	PLAN DE SUSTENTABILIDADE E OUTROS DOCUMENTOS	A información non financeira das organizacións, o plan de sustentabilidade, as memorias de sustentabilidade e os informes de impacto ambiental.	20	6

2.2. Asignación de elementos curriculares ás unidades didácticas.

UD	Título da UD	Duración
1	1 A SUSTENTABILIDADE E OS SEUS RETOS	6

Criterios de avaliación	IA	%
RA1 - Identifica os aspectos ambientais, sociais e de gobernanza (ASG) relativos á sustentabilidade, tendo en conta o concepto de desenvolvemento sustentable e os marcos internacionais que contribúen á súa consecución		
CA1.1 - Describiuse o concepto de sostibilidade, establecendo os marcos e os acordos internacionais asociados ao desenvolvemento sostible	PE	35
CA1.2 - Identificáronse os piares ambientais, sociais e de gobernanza que inflúen no desenvolvemento sostible das organizacións empresariais	PE	35
CA1.3 - Relacionáronse os Obxectivos de Desenvolvemento sostible (ODS) coa súa importancia para a consecución da Axenda 2030	TO	30

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, LC:Lista de cotexo, TO:Táboa de observación, OU: outro

Contidos
BC1 - Identificación dos aspectos ambientais, sociais e de gobernanza (ASG) relativos á sustentabilidade
Introdución ao concepto de sustentabilidade. Repercusión na economía globalizada.
Marcos e acordos internacionais da sustentabilidade.
Piares ambientais, sociais e de gobernanza transcendentales no desenvolvemento sustentable das organizacións.
Obxectivos do Desenvolvemento Sustentable. Relevancia para a consecución da Axenda 2030.
BC2 - Caracterización dos retos ambientais e sociais no desenvolvemento sustentable
Principais retos ambientais e sociais: superpoboación, cambio climático, consumo de auga e materias primas, economía circular, deforestación, contaminación, enerxías renovables (hidróxeno verde, eólica, solar etc.), descarbonización etc.
Impactos ambientais, sociais e as súas consecuencias co desenvolvemento da actividade económica.

Contidos
Impactos ambientais, sociais e as súas consecuencias sobre as persoas e os sectores produtivos
Medidas e métodos encamiñados a minimizar e/ou reducir os impactos ambientais e sociais.
BC3 - Aplicación de criterios de sustentabilidade na actividade profesional e na contorna persoal
Identificación dos aspectos de sustentabilidade e ODS máis salientables do sector produtivo correspondente.

UD	Título da UD	Duración
2	AS METAS DA SUSTENTABILIDADE: OS ODS	6

Criterios de avaliación	IA	%
RA2 - Caracteriza os retos ambientais e sociais aos que se enfrenta a sociedade, describindo os impactos sobre as persoas e os sectores produtivos, e propón accións para os minimizar		
CA2.1 - Identifícanse os principais retos ambientais e sociais	PE	20
CA2.2 - Relacionáronse os retos ambientais e sociais co desenvolvemento da actividade económica	PE	15
CA2.5 - Analizouse a importancia de establecer alianzas e de traballar de maneira transversal e coordinada para abordar con éxito os retos ambientais e sociais, e lograr os Obxectivos de Desenvolvemento sostible	TO	10
RA3 - Establece a aplicación de criterios de sustentabilidade no desempeño profesional e persoal, identificando os elementos necesarios		
CA3.1 - Identifícanse os ODS máis relevantes para a actividade profesional que realizan	PE	15
CA3.2 - Analizáronse os impactos reais e potenciais relacionados cos ODS	TO	10
CA3.3 - Analizáronse as actitudes persoais na consecución dos ODS	TO	10
CA3.4 - Identifícanse as prácticas sostibles no ámbito profesional que contribúan ao cumprimento dos ODS	PE	20

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, LC:Lista de cotexo, TO:Táboa de observación, OU: outro

Contidos
BC2 - Caracterización dos retos ambientais e sociais no desenvolvemento sustentable
Impactos ambientais, sociais e as súas consecuencias co desenvolvemento da actividade económica.
Impactos ambientais, sociais e as súas consecuencias sobre as persoas e os sectores produtivos

Contidos
Medidas e métodos encamiñados a minimizar e/ou reducir os impactos ambientais e sociais.
Alianzas e sinerxías público-privadas para o logro dos ODS.
BC3 - Aplicación de criterios de sustentabilidade na actividade profesional e na contorna persoal
Identificación dos aspectos de sustentabilidade e ODS máis salientables do sector produtivo correspondente.
Riscos, impactos reais e potenciais relacionados cos ODS.
Contribución das actitudes persoais na consecución dos ODS.
Adopción de prácticas sustentables no ámbito profesional que contribúan ao cumprimento dos ODS.

UD	Título da UD	Duración
3	EMPRESA E MEDIOAMBIENTE: OS ASPECTOS ASG	4

Criterios de avaliación	IA	%
RA1 - Identifica os aspectos ambientais, sociais e de gobernanza (ASG) relativos á sustentabilidade, tendo en conta o concepto de desenvolvemento sustentable e os marcos internacionais que contribúen á súa consecución		
CA1.4 - Analizouse a importancia de identificar os aspectos ASG máis relevantes para os grupos de interese das organizacións, relacionándoos cos riscos e coas oportunidades que supoñen para a propia organización	TO	30
RA2 - Caracteriza os retos ambientais e sociais aos que se enfrenta a sociedade, describindo os impactos sobre as persoas e os sectores produtivos, e propón accións para os minimizar		
CA2.3 - Analizouse o efecto dos impactos ambientais e sociais sobre as persoas e os sectores produtivos	PE	35
CA2.4 - Identificáronse as medidas e as accións encamiñadas a minimizar os impactos ambientais e sociais	PE	35

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, LC:Lista de cotexo, TO:Táboa de observación, OU: outro

Contidos
BC1 - Identificación dos aspectos ambientais, sociais e de gobernanza (ASG) relativos á sustentabilidade
Identificación dos aspectos sociais e de gobernanza (ASG) nas organizacións.
BC6 - Análise dun plan de sustentabilidade para unha organización empresarial do sector, con identificación dos seus grupos de interese e os aspectos ASG materiais, e xustificación de accións para a súa xestión e medición
Identificación dos principais grupos de interese da empresa.
Análise de todos os aspectos ambientais, sociais e de gobernanza, das expectativas dos grupos de interese e da importancia dos aspectos ASG en relación cos obxectivos empresariais.

Contidos	
Accións encamiñadas a minimizar os impactos negativos e a aproveitar as oportunidades que presentan os principais aspectos ASG identificados.	

UD	Título da UD	Duración
4	DESEÑO E PRODUCCIÓN SOSTIABLES	8

Criterios de avaliación	IA	%
RA1 - Identifica os aspectos ambientais, sociais e de gobernanza (ASG) relativos á sustentabilidade, tendo en conta o concepto de desenvolvemento sustentable e os marcos internacionais que contribúen á súa consecución		
CA1.4 - Analizouse a importancia de identificar os aspectos ASG máis relevantes para os grupos de interese das organizacións, relacionándooos cos riscos e coas oportunidades que supoñen para a propia organización	PE	5
RA4 - Propón produtos e servizos responsables tendo en conta os principios da economía circular		
CA4.1 - Determináronse os modelos de produción e consumo actual	PE	10
CA4.2 - Analizouse o ciclo de vida do produto	PE	10
CA4.3 - Identificáronse os principios da economía verde e circular	PE	10
CA4.4 - Contrastáronse os beneficios da economía verde e circular fronte ao modelo clásico de produción	PE	5
CA4.5 - Aplicáronse principios de ecodeseño	TO	5
CA4.6 - Identificáronse os procesos de produción e os criterios de sostibilidade aplicados	PE	5
RA5 - Realiza actividades sostibles minimizando o impacto destas no ambiente		
CA5.1 - Caracterizouse o modelo de produción e consumo actual	TO	5
CA5.2 - Identificáronse os principios da economía verde e circular	PE	10
CA5.3 - Contrastáronse os beneficios da economía verde e circular fronte ao modelo clásico de produción	PE	5
CA5.4 - Avaliouse o impacto das actividades persoais e profesionais	PE	5
CA5.5 - Aplicáronse principios de ecodeseño	TO	5

Criterios de avaliación	IA	%
CA5.6 - Aplicáronse estratexias sostibles	TO	5
CA5.7 - Analizouse o ciclo de vida do produto	TO	5
CA5.8 - Identificáronse os procesos de produción e os criterios de sostibilidade aplicados	PE	5
CA5.9 - Aplicouse a normativa ambiental	TO	5

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, LC:Lista de cotexo, TO:Táboa de observación, OU: outro

Contidos
BC4 - Planificación de produtos e servizos responsables tendo en conta a economía circular
Características principais dos modelos de produción e consumo actual en produtos e servizos.
Análise de sustentabilidade do ciclo de vida de produtos e servizos.
Descrición dos principios e os beneficios da economía verde e circular, a biodiversidade e a actividade económica fronte ao modelo clásico de produción.
Descrición dos principios e os beneficios da economía verde e circular, a biodiversidade e a actividade económica fronte ao modelo clásico de produción.
Produtos sustentables: ecodeseño.
Identificación dos procesos de produción e os criterios de sustentabilidade aplicados.
BC5 - Desenvolvemento de actividades ou produtos sustentables, minimizando o impacto destas no ambiente
Modelos de produción e consumo actual en diferentes actividades ou produtos sustentables.
Aplicación dos principios da economía verde e circular.
Valoración dos beneficios da economía verde e circular fronte ao modelo clásico de produción.
Apreciación do impacto das actividades persoais e profesionais.
Materialización dos principios de ecodeseño nas actividades ou nos produtos sustentables.
Aplicación de estratexias sustentables.
Análise das fases do ciclo de vida do produto.
Criterios de sustentabilidade aplicados nos procesos de produción.
Cumprimento de normativa ambiental.

UD	Título da UD	Duración
5	MEDINDO A SUSTENTABILIDADE	6

Criterios de avaliación	IA	%
RA1 - Identifica os aspectos ambientais, sociais e de gobernanza (ASG) relativos á sustentabilidade, tendo en conta o concepto de desenvolvemento sustentable e os marcos internacionais que contribúen á súa consecución		
CA1.5 - Identificáronse os principais estándares de métricas para a avaliación do desempeño en sostibilidade, os seus indicadores e o seu papel, segundo a lexislación vixente e as futuras regulacións en desenvolvemento	PE	70
CA1.6 - Describiuse o investimento socialmente responsable (ISR) e o papel que desempeñen os analistas financeiros e investidores	TO	30

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, LC:Lista de cotexo, TO:Táboa de observación, OU: outro

Contidos
BC1 - Identificación dos aspectos ambientais, sociais e de gobernanza (ASG) relativos á sustentabilidade
Principais estándares de medición da sustentabilidade. Indicadores. Lexislación vixente.
Definición de investimento socialmente responsable (ISR): criterios éticos, ambientais e sociais. Tipos de ISR.
BC5 - Desenvolvemento de actividades ou produtos sustentables, minimizando o impacto destas no ambiente
Modelos de produción e consumo actual en diferentes actividades ou produtos sustentables.
Aplicación dos principios da economía verde e circular.
Valoración dos beneficios da economía verde e circular fronte ao modelo clásico de produción.
Apreciación do impacto das actividades persoais e profesionais.
Materialización dos principios de ecodeseño nas actividades ou nos produtos sustentables.
Aplicación de estratexias sustentables.
Análise das fases do ciclo de vida do produto.
Criterios de sustentabilidade aplicados nos procesos de produción.
Cumprimento de normativa ambiental.
BC6 - Análise dun plan de sustentabilidade para unha organización empresarial do sector, con identificación dos seus grupos de interese e os aspectos ASG materiais, e xustificación de accións para a súa xestión e medición
Establecemento das métricas de avaliación acerca do desempeño da empresa tendo en conta os estándares de sustentabilidade máis amplamente utilizados.

UD	Título da UD	Duración
6	PLAN DE SUSTENTABILIDADE E OUTROS DOCUMENTOS	6

Craterios de avaliación	IA	%
RA6 - Analiza un plan de sustentabilidade dunha empresa do sector, identificando os seus grupos de interese e os aspectos ASG materiais, e xustificando accións para a súa xestión e a súa medición		
CA6.1 - Identificáronse os principais grupos de interese da empresa	PE	20
CA6.2 - Analizáronse os aspectos ASG materiais, as expectativas dos grupos de interese e a importancia dos aspectos ASG en relación cos obxectivos empresariais	PE	20
CA6.3 - Definíronse accións encamiñadas a minimizar os impactos negativos e aproveitar as oportunidades que presentan os principais aspectos ASG identificados	PE	30
CA6.4 - Determináronse as métricas de avaliación do desempeño da empresa de acordo cos estándares de sostibilidade máis amplamente utilizados	TO	5
CA6.5 - Elaborouse un informe de sostibilidade co plan e os indicadores propostos	TO	25

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, LC:Lista de cotexo, TO:Táboa de observación, OU: outro

Contidos
BC6 - Análise dun plan de sustentabilidade para unha organización empresarial do sector, con identificación dos seus grupos de interese e os aspectos ASG materiais, e xustificación de accións para a súa xestión e medición
Elaboración dun informe de sustentabilidade co plan e os indicadores propostos.

3.2. Deseño das unidades didácticas: asignación de elementos curriculares ás actividades.

UD	Título da UD	Duración
1	1 A SUSTENTABILIDADE E OS SEUS RETOS	6

	Actividade	Descrición	Duración
1	Retos do desenvolvemento sostible	Esta unidade introduce o concepto de sustentabilidade nas súas tres dimensións: ambiental, social e económica. Analízanse os principais desafíos globais que enfrenta o desenvolvemento sostible e explóranse as	6

	Actividade	Descrición	Duración
1	Retos do desenvolvemento sostible	accións e alianzas clave para abordalos.	6
<p>Criterios de avaliación</p> <p>RA1 - Identifica os aspectos ambientais, sociais e de gobernanza (ASG) relativos á sustentabilidade, tendo en conta o concepto de desenvolvemento sustentable e os marcos internacionais que contribúen á súa consecución</p> <p>CA1.1 - Describiuse o concepto de sostibilidade, establecendo os marcos e os acordos internacionais asociados ao desenvolvemento sostible</p> <p>CA1.2 - Identificáronse os piares ambientais, sociais e de gobernanza que inflúen no desenvolvemento sostible das organizacións empresariais</p> <p>CA1.3 - Relacionáronse os Obxectivos de Desenvolvemento sostible (ODS) coa súa importancia para a consecución da Axenda 2030</p>			
<p>Contidos</p> <p>BC1 - Identificación dos aspectos ambientais, sociais e de gobernanza (ASG) relativos á sustentabilidade</p> <p>C1.1 - Introducción ao concepto de sustentabilidade. Repercusión na economía globalizada.</p> <p>C1.2 - Marcos e acordos internacionais da sustentabilidade.</p> <p>C1.3 - Piares ambientais, sociais e de gobernanza transcendentos no desenvolvemento sustentable das organizacións.</p> <p>C1.4 - Obxectivos do Desenvolvemento Sustentable. Relevancia para a consecución da Axenda 2030.</p> <p>BC2 - Caracterización dos retos ambientais e sociais no desenvolvemento sustentable</p> <p>C2.1 - Principais retos ambientais e sociais: superpoboación, cambio climático, consumo de auga e materias primas, economía circular, deforestación, contaminación, enerxías renovables (hidróxeno verde, eólica, solar etc.), descarbonización etc.</p> <p>C2.2 - Impactos ambientais, sociais e as súas consecuencias co desenvolvemento da actividade económica.</p> <p>C2.3 - Impactos ambientais, sociais e as súas consecuencias sobre as persoas e os sectores produtivos</p> <p>C2.4 - Medidas e métodos encamiñados a minimizar e/ou reducir os impactos ambientais e sociais.</p> <p>BC3 - Aplicación de criterios de sustentabilidade na actividade profesional e na contorna persoal</p> <p>C3.1 - Identificación dos aspectos de sustentabilidade e ODS máis salientables do sector produtivo correspondente.</p>			
<p>Obxectivos específicos</p> <p>Comprender o concepto de sustentabilidade e os seus piares. Identificar os retos globais do desenvolvemento sostible. Recoñecer a importancia da colaboración e das alianzas para promover a sustentabilidade.</p>			
<p>Resultados ou produtos</p> <ul style="list-style-type: none"> - Un mapa conceptual que ilustre os piares da sustentabilidade. - Unha listaxe de desafíos globais relacionados co desenvolvemento sostible. 			
<p>Recursos específicos</p> <p>Ordenador, proxector, presentacións e recursos didáticos na aula virtual.</p>			

UD	Título da UD	Duración
2	AS METAS DA SUSTENTABILIDADE: OS ODS	6

	Actividade	Descrición	Duración
1	ODS	Profundízase nos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS) da Axenda 2030 como marco universal para a sustentabilidade. Explórase como os ODS impactan a nivel individual e como as empresas poden integralos na súa estratexia.	6

Crterios de avaliación

RA2 - Caracteriza os retos ambientais e sociais aos que se enfrenta a sociedade, describindo os impactos sobre as persoas e os sectores produtivos, e propón accións para os minimizar

CA2.1 - Identificáronse os principais retos ambientais e sociais

CA2.2 - Relacionáronse os retos ambientais e sociais co desenvolvemento da actividade económica

CA2.5 - Analizouse a importancia de establecer alianzas e de traballar de maneira transversal e coordinada para abordar con éxito os retos ambientais e sociais, e lograr os Obxectivos de Desenvolvemento sostible

RA3 - Establece a aplicación de criterios de sustentabilidade no desempeño profesional e persoal, identificando os elementos necesarios

CA3.1 - Identificáronse os ODS máis relevantes para a actividade profesional que realizan

CA3.2 - Analizáronse os impactos reais e potenciais relacionados cos ODS

CA3.3 - Analizáronse as actitudes persoais na consecución dos ODS

CA3.4 - Identificáronse as prácticas sostibles no ámbito profesional que contribúan ao cumprimento dos ODS

Contidos

BC2 - Caracterización dos retos ambientais e sociais no desenvolvemento sustentable

C2.2 - Impactos ambientais, sociais e as súas consecuencias co desenvolvemento da actividade económica.

C2.3 - Impactos ambientais, sociais e as súas consecuencias sobre as persoas e os sectores produtivos

C2.4 - Medidas e métodos encamiñados a minimizar e/ou reducir os impactos ambientais e sociais.

C2.5 - Alianzas e sinerxías público-privadas para o logro dos ODS.

BC3 - Aplicación de criterios de sustentabilidade na actividade profesional e na contorna persoal

C3.1 - Identificación dos aspectos de sustentabilidade e ODS máis salientables do sector produtivo correspondente.

C3.2 - Riscos, impactos reais e potenciais relacionados cos ODS.

C3.3 - Contribución das actitudes persoais na consecución dos ODS.

C3.4 - Adopción de prácticas sustentables no ámbito profesional que contribúan ao cumprimento dos ODS.

Obxectivos específicos

Coñecer os 17 Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS). Relacionar os ODS coa vida cotiá e as accións individuais. Analizar como as empresas poden contribuír aos ODS.

Resultados ou produtos

- Un diagrama que asocie accións individuais cos ODS correspondentes.
- Un breve informe sobre un ODS e a súa relevancia para un sector empresarial.

Recursos específicos

Ordenador, proxector, presentacións e recursos didáticos na aula virtual.

UD	Título da UD	Duración
3	EMPRESA E MEDIOAMBIENTE: OS ASPECTOS ASG	4

	Actividade	Descrición	Duración
1	Aspectos ASG	Esta unidade aborda a sustentabilidade desde a perspectiva empresarial, centrándose nos factores Ambientais, Sociais e de Goberno (ASG). Introdúcese o marco das novas normas europeas de información sobre sustentabilidade e a importancia do estado da información non financeira.	4

Criterios de avaliación

RA1 - Identifica os aspectos ambientais, sociais e de gobernanza (ASG) relativos á sustentabilidade, tendo en conta o concepto de desenvolvemento sustentable e os marcos internacionais que contribúen á súa consecución

CA1.4 - Analizouse a importancia de identificar os aspectos ASG máis relevantes para os grupos de interese das organizacións, relacionándoos cos riscos e coas oportunidades que supoñen para a propia organización

RA2 - Caracteriza os retos ambientais e sociais aos que se enfronta a sociedade, describindo os impactos sobre as persoas e os sectores produtivos, e propón accións para os minimizar

CA2.3 - Analizouse o efecto dos impactos ambientais e sociais sobre as persoas e os sectores produtivos

CA2.4 - Identificáronse as medidas e as accións encamiñadas a minimizar os impactos ambientais e sociais

Contidos

BC1 - Identificación dos aspectos ambientais, sociais e de gobernanza (ASG) relativos á sustentabilidade

C1.5 - Identificación dos aspectos sociais e de gobernanza (ASG) nas organizacións.

BC6 - Análise dun plan de sustentabilidade para unha organización empresarial do sector, con identificación dos seus grupos de interese e os aspectos ASG materiais, e xustificación de accións para a súa xestión e medición

C6.1 - Identificación dos principais grupos de interese da empresa.

C6.2 - Análise de todos os aspectos ambientais, sociais e de gobernanza, das expectativas dos grupos de interese e da importancia dos aspectos ASG en relación cos obxectivos empresariais.

C6.3 - Accións encamiñadas a minimizar os impactos negativos e a aproveitar as oportunidades que presentan os principais aspectos ASG identificados.

Obxectivos específicos

Diferenciar os grupos de interese dunha empresa. Comprender os aspectos ASG e a súa relevancia para a xestión empresarial. Coñecer as novas regulacións en materia de información non financeira.

Resultados ou produtos

- Unha análise dos grupos de interese para unha empresa ficticia.
- Un resumo dos principais requisitos das Normas Europeas de Información sobre Sustentabilidade (NEIS).

Recursos específicos

Ordenador, proxector, presentacións e recursos didáticos na aula virtual.

UD	Título da UD	Duración
4	DESEÑO E PRODUCCIÓN SOSTIBLES	8

	Actividade	Descrición	Duración
1	Producción Sostible	Analízanse os modelos de produción actuais, contrastando a economía lineal coa economía circular. A unidade enfócase no ecodeseño e nos principios da produción limpa para desenvolver procesos e produtos máis sostibles.	8

Criterios de avaliación

RA1 - Identifica os aspectos ambientais, sociais e de gobernanza (ASG) relativos á sustentabilidade, tendo en conta o concepto de desenvolvemento sustentable e os marcos internacionais que contribúen á súa consecución

CA1.4 - Analízase a importancia de identificar os aspectos ASG máis relevantes para os grupos de interese das organizacións, relacionándoos cos riscos e coas oportunidades que supoñen para a propia organización

RA4 - Propón produtos e servizos responsables tendo en conta os principios da economía circular

CA4.1 - Determináronse os modelos de produción e consumo actual

CA4.2 - Analízase o ciclo de vida do produto

CA4.3 - Identifícanse os principios da economía verde e circular

CA4.4 - Contrastáronse os beneficios da economía verde e circular fronte ao modelo clásico de produción

CA4.5 - Aplicáronse principios de ecodeseño

CA4.6 - Identifícanse os procesos de produción e os criterios de sostibilidade aplicados

RA5 - Realiza actividades sostibles minimizando o impacto destas no ambiente

CA5.1 - Caracterízase o modelo de produción e consumo actual

CA5.2 - Identifícanse os principios da economía verde e circular

CA5.3 - Contrastáronse os beneficios da economía verde e circular fronte ao modelo clásico de produción

CA5.4 - Avaliouse o impacto das actividades persoais e profesionais

CA5.5 - Aplicáronse principios de ecodeseño

CA5.6 - Aplicáronse estratexias sostibles

CA5.7 - Analízase o ciclo de vida do produto

CA5.8 - Identifícanse os procesos de produción e os criterios de sostibilidade aplicados

CA5.9 - Aplicouse a normativa ambiental

Contidos

BC4 - Planificación de produtos e servizos responsables tendo en conta a economía circular

C4.1 - Características principais dos modelos de produción e consumo actual en produtos e servizos.

C4.2 - Análise de sustentabilidade do ciclo de vida de produtos e servizos.

C4.3 - Descrición dos principios e os beneficios da economía verde e circular, a biodiversidade e a actividade económica fronte ao modelo clásico de produción.

C4.4 - Descrición dos principios e os beneficios da economía verde e circular, a biodiversidade e a actividade económica fronte ao modelo clásico de produción.

C4.5 - Produtos sustentables: ecodeseño.

C4.6 - Identificación dos procesos de produción e os criterios de sustentabilidade aplicados.

BC5 - Desenvolvemento de actividades ou produtos sustentables, minimizando o impacto destas no ambiente

C5.1 - Modelos de produción e consumo actual en diferentes actividades ou produtos sustentables.

C5.2 - Aplicación dos principios da economía verde e circular.

C5.3 - Valoración dos beneficios da economía verde e circular fronte ao modelo clásico de produción.

C5.4 - Apreciación do impacto das actividades persoais e profesionais.

C5.5 - Materialización dos principios de ecodeseño nas actividades ou nos produtos sustentables.

C5.6 - Aplicación de estratexias sustentables.

C5.7 - Análise das fases do ciclo de vida do produto.

C5.8 - Criterios de sustentabilidade aplicados nos procesos de produción.

C5.9 - Cumprimento de normativa ambiental.

Obxectivos específicos

Distinguir entre a economía lineal e a economía circular. Identificar as estratexias do ecodeseño e a produción limpa. Aplicar os principios dun proceso produtivo sostible.

Resultados ou produtos

Un esquema comparativo da economía lineal vs. a economía circular.
Unha proposta de mellora de sustentabilidade para un produto, aplicando o ecodeseño.

Recursos específicos

Ordenador, proxector, presentacións e recursos didáticos na aula virtual.

UD	Título da UD	Duración
5	MEDINDO A SUSTENTABILIDADE	6

	Actividade	Descrición	Duración
1	Avances na Sostenibilidade	Esta unidade explora as ferramentas e indicadores para medir o desempeño en sustentabilidade. Abórdase desde os indicadores clave de desempeño (KPI) ata as certificacións de sustentabilidade e o investimento socialmente responsable (ISR), así como os principais organismos avaliadores.	6

Cráterios de avaliación

RA1 - Identifica os aspectos ambientais, sociais e de gobernanza (ASG) relativos á sustentabilidade, tendo en conta o concepto de desenvolvemento sustentable e os marcos internacionais que contribúen á súa consecución

CA1.5 - Identificáronse os principais estándares de métricas para a avaliación do desempeño en sustentabilidade, os seus indicadores e o seu papel, segundo a lexislación vixente e as futuras regulacións en desenvolvemento

CA1.6 - Describiuse o investimento socialmente responsable (ISR) e o papel que desempeñen os analistas financeiros e investidores

Contidos

BC1 - Identificación dos aspectos ambientais, sociais e de gobernanza (ASG) relativos á sustentabilidade

C1.6 - Principais estándares de medición da sustentabilidade. Indicadores. Lexislación vixente.

C1.7 - Definición de investimento socialmente responsable (ISR): criterios éticos, ambientais e sociais. Tipos de ISR.

BC5 - Desenvolvemento de actividades ou produtos sustentables, minimizando o impacto destas no ambiente

C5.1 - Modelos de produción e consumo actual en diferentes actividades ou produtos sustentables.

C5.2 - Aplicación dos principios da economía verde e circular.

C5.3 - Valoración dos beneficios da economía verde e circular fronte ao modelo clásico de produción.

C5.4 - Apreciación do impacto das actividades persoais e profesionais.

C5.5 - Materialización dos principios de ecodeseño nas actividades ou nos produtos sustentables.

C5.6 - Aplicación de estratexias sustentables.

C5.7 - Análise das fases do ciclo de vida do produto.

C5.8 - Criterios de sustentabilidade aplicados nos procesos de produción.

C5.9 - Cumprimento de normativa ambiental.

BC6 - Análise dun plan de sustentabilidade para unha organización empresarial do sector, con identificación dos seus grupos de interese e os aspectos ASG materiais, e xustificación de accións para a súa xestión e medición

C6.4 - Establecemento das métricas de avaliación acerca do desempeño da empresa tendo en conta os estándares

de sustentabilidade máis amplamente utilizados.

Obxectivos específicos

Identificar os principais indicadores de desempeño de sustentabilidade. Coñecer as certificacións e selos de sustentabilidade relevantes. Comprender o concepto de investimento socialmente responsable. Recoñecer os principais organismos e axencias de cualificación.

Resultados ou produtos

- Unha táboa de indicadores para medir a sustentabilidade dun proxecto.
- Unha listaxe de selos ou certificacións de sustentabilidade aplicables a diferentes sectores.

Recursos específicos

Ordenador, proxector, presentacións e recursos didáticos na aula virtual.

UD	Título da UD	Duración
6	PLAN DE SUSTENTABILIDADE E OUTROS DOCUMENTOS	6

	Actividade	Descrición	Duración
1	Sustentabilidade en Acción	<p>Analízanse os documentos clave que as organizacións utilizan para comunicar o seu desempeño en sustentabilidade.</p> <p>Abórdase a elaboración dun plan de sustentabilidade, as memorias de sustentabilidade e outros informes de impacto ambiental.</p>	6

Criterios de avaliación

RA6 - Analiza un plan de sustentabilidade dunha empresa do sector, identificando os seus grupos de interese e os aspectos ASG materiais, e xustificando accións para a súa xestión e a súa medición

CA6.1 - Identifícaronse os principais grupos de interese da empresa

CA6.2 - Analizáronse os aspectos ASG materiais, as expectativas dos grupos de interese e a importancia dos aspectos ASG en relación cos obxectivos empresariais

CA6.3 - Definíronse accións encamiñadas a minimizar os impactos negativos e aproveitar as oportunidades que presentan os principais aspectos ASG identificados

CA6.4 - Determináronse as métricas de avaliación do desempeño da empresa de acordo cos estándares de sostibilidade máis amplamente utilizados

CA6.5 - Elaborouse un informe de sostibilidade co plan e os indicadores propostos

Contidos

BC6 - Análise dun plan de sustentabilidade para unha organización empresarial do sector, con identificación dos seus grupos de interese e os aspectos ASG materiais, e xustificación de accións para a súa xestión e medición

C6.5 - Elaboración dun informe de sustentabilidade co plan e os indicadores propostos.

Obxectivos específicos

Coñecer a estrutura dun plan de sustentabilidade. Diferenciar entre un plan de sustentabilidade, unha memoria de sustentabilidade e un informe de impacto ambiental. Saber como comunicar a información non financeira dunha organización.

Resultados ou produtos

- Un borrador de índice para un plan de sustentabilidade.
- Unha análise comparativa da memoria de sustentabilidade de dúas empresas.

Recursos específicos

Ordenador, proxector, presentacións e recursos didáticos na aula virtual.

5.1. Procedemento de avaliación inicial.

Terá por obxecto coñecer as características, capacidades dos alumnos e súa formación previa.

Nos primeiros días do comezo de curso levarase a cabo unha proba escrita de avaliación inicial, na que se plantexarán ao alumno exercicios sobre os apartados máis básicos da materia como:

- Concepto de sustentabilidade - ODS - Cuidado do planeta. Esta proba servirá para valorar o nivel de coñecementos do alumnado respecto aos problemas plantexados ao longo do curso, e que están relacionados co desenvolvemento do módulo, así como tamén detectar posibles casos de atención á diversidade e poder adoptar medidas adecuadas para cada situación.

6.1. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	15	20	15	15	15	20	100
Proba escrita	70	70	70	70	70	70	70
Táboa de observación	30	30	30	30	30	30	30

Procedemento e criterios de cualificación:

A avaliación da aprendizaxe do alumnado será continua, precisando da asistencia regular ás clases e das actividades programadas, así como da presentación en prazo dos traballos prácticos propostos.

A avaliación continua realizarase valorando a participación do alumnado na clase, os traballos e actividades realizados na aula, tanto individuais como en grupo, e a resolución dos exercicios e exames, que en cada caso se realicen.

Na valoración das probas escritas, tarefas e outras actividades orais ou escritas, teranse en conta os seguintes aspectos:

- Presentación, orde e claridade nas respostas.
- Uso do vocabulario correcto propio da materia e uso ortográfico correcto.
- Concreción e precisión nas respostas.

O SISTEMA DE CUALIFICACIÓN será numérico, entre 1 e 10 con decimais, expresada con números enteiros, aproximándose por exceso se o primeiro decimal fose un número entre 7 e 9, e por defecto nos demais casos. Este redondeo só será feito na cualificación final do curso.

O proceso de avaliación terá en conta os seguintes dous puntos:

Probas escritas e/ou orais: Faranse unha ou máis probas escritas orais ou actividades do proxecto, por avaliación, que poderán versar sobre tódolos contidos impartidos ata o momento de realización de cada exame. Contarán un 70% da nota de avaliación. Valoraranse:

- os coñecementos teóricos e prácticos,
- a limpeza na distribución de contidos,
- a orde e que non teñan faltas de ortografía,
- a expresión oral, se é o caso,
- o desenvolvemento das situacións propostas, segundo corresponda.

As probas escritas poderán versar sobre: preguntas tipo test, preguntas curtas, exercicios prácticos e unha ou varias preguntas de desenvolvemento. Para cada pregunta farase constar o seu valor numérico, dacordo co establecido nos

criterios de avaliación correspondentes. A proba escrita poderá constar dunha parte teórica e doutra práctica. Cando existan probas obxectivas de que houbo algún tipo de irregularidade (por exemplo, plaxio, alumnado copiando, uso dalgún medio analóxico ou dixital para obter axuda na realización do seu exame, emprego do posto informático con fins distintos aos autorizados, uso de chuletas, pinganillos, teléfono móbil e calquera outro), dará lugar a un suspenso na proba correspondente, e o alumno/a será avaliado na proba de recuperación que se realizará ao longo de cada avaliación parcial ou ao comenzo da seguinte, se non dera tempo a facela antes da xunta de avaliación correspondente.

A convocatoria de todas as probas é única. No caso de que un alumno/a falte á proba, deberá xustificar dita falta cun documento oficial para ter dereito a realizar a devandita proba noutra data. Do contrario, deberá acudir con esa parte á proba de recuperación que se realizará ao longo de cada avaliación parcial ou o comenzo da seguinte, se non dera tempo a facela antes da xunta de avaliación correspondente, para o alumnado con algunha proba escrita pendente de realización ou suspensa.

O alumnado que teña que acudir á proba de recuperación, fará media co resto de puntuacións obtidas no resto de probas ou avaliacións. Esíxese puntualidade e os atrasos non deben superar os 5 minutos desde a hora da convocatoria. O alumnado deberá recuperar exclusivamente a parte da que foi avaliado negativamente. A non superación dun ou varios bloques implicará o suspenso na nota final da avaliación.

Os traballos realizados na aula física ou virtual en cada avaliación representan o outro 30% da nota da avaliación. Teranse en conta:

- a presentación en forma e prazo,
- a calidade dos traballos e actividades de investigación propostas,
- a forma de realizar e de organizar os traballos,
- a súa orixinalidade e contido,
- a súa presentación e as estratexias utilizadas.

Tamén terase en conta o traballo diario, así como aquelas probas de aprendizaxe medida pola corrección voluntaria das actividades para toda a clase e a participación activa nos debates e noutras actividades orais propostas, que serán avaliadas a través dunha táboa de observación.

No traballo en grupo, avaliarase como unha actividade máis dos traballos realizados an aula física ou ritual, e terán rúbricas específicas ou ben táboas de observación para a consulta do alumnado, podendo non ter a mesma puntuación todos os membros do susodito grupo. A entrega de tarefas é obrigatoria. As tarefas serán valoradas de 0 a 10 puntos. As tarefas non entregadas farán media cun 0.

A nota de cada avaliación será a media aritmética das notas obtidas en cada unha das partes, expresada con números enteiros. Para superar a avaliación é preciso que a suma dos dous instrumentos ponderados (probas escritas/orais 70% e traballos 30%) sexa igual ou superior a 5. A cualificación final do módulo será a media aritmética das puntuacións obtidas nas avaliacións, tendo que chegar a un 5 para superar o módulo profesional.

Procedemento e criterios de recuperación

As probas de recuperación de cada avaliación parcial terán similares características ás probas deseñadas para as avaliacións.

Ao longo do curso en cada proba escrita correspondente ás avaliacións, realizarase unha recuperación destinada ao alumnado que non superou a materia, para que poidan ter unha segunda oportunidade. O alumnado poderá recuperar as probas escritas non superadas ou non realizadas, correspondentes a cada avaliación parcial ao longo da mesma ou o comenzo da seguinte se non dera tempo a facelo antes da xunta de avaliación correspondente.

Para facilitar o alumnado a obtención dunha cualificación positiva no módulo, haberá unha proba final para superar as avaliacións pendentes para o alumnado que non recuperaron ao longo do curso e que teñan algunha avaliación suspensa. Será unha proba única. Poderá ter dúas partes diferenciadas: unha parte teórica e outra parte práctica, que serán cualificadas de 1 a 10 tendo unha valoración cada parte segundo os criterios que figurarán na propia proba. Para a superación do módulo deberá obter unha puntuación mínima de 5 puntos. Dita nota estará composta pola nota da proba escrita, que fará media coa ponderación correspondente ás tarefas esixidas polo profesor, que serán valoradas no apartado de traballos.

A suma dos dous instrumentos terá que ser de 5 puntos para recuperar o módulo ou parte do mesmo.

6.2. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

O alumnado que promocioe a 2º curso do ciclo co módulo pendente, deberá recuperalo seguindo os criterios establecidos nesta programación, a través da entrega de traballos e/ou realización das probas escritas que determine o profesorado responsable.

6.3. Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito á avaliación continua

O alumnado con perda de dereito a avaliación continua por superar un 10% de faltas de asistencia sobre o total de horas do módulo, realizará un exame final no mes de xuño.

Farase unha proba extraordinaria baseada na totalidade dos contidos esixibles, que se puntuará sobre 10, tendo que obter unha nota igual ou superior a 5 para aprobar.

Consistirá nunha proba que abarcará todos os contidos teórico-prácticos programados e que será única para cada módulo, podendo constar de parte teórica e práctica.

A proba escrita terá as mesmas características que as probas deseñadas para o alumnado sen perda de dereito de avaliación, agás que no cálculo da nota global non se terá en conta a entrega de traballos, polo tanto a ponderación da proba escrita será do 100%.

Para superar o módulo será necesario obter unha puntuación igual ou superior a 5 puntos sobre os 10 xa sinalados.

7.1. Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados.

Tentarase facer un esforzo para atender a cada alumno ou alumna do xeito máis personalizada posible, tendo en conta o seu nivel de coñecementos, ás capacidades que posúe, a súas motivacións e ritmo de aprendizaxe, propoñéndolle exercicios e traballos adaptados ó seu nivel.

As medidas de reforzo consistirán basicamente na atención personalizada na aula e no establecemento de tarefas complementarias con seguimento do docente, nunha posta en común do equipo docente sobre as características xerais do grupo e as circunstancias particulares, con incidencia educativa, de determinados alumnos.

En xeral, proporanse actividades de reforzo, repaso e ampliación segundo as necesidades de cada alumno/a e adaptarse o ritmo de exposición dos novos conceptos.

8.1. Programación da educación en valores.

Son contidos de ensinanza-aprendizaxe sen referencia directa ou exclusiva a ningunha área curricular concreta nin a unha idade ou etapa educativa particular e que responden a inquietudes das persoas e da sociedade, como a igualdade entre homes e mulleres, hábitos de vida saudable, educación para o consumo, respecto ao medio ambiente, etc.

Moitos dos problemas que padece a nosa sociedade ten que ver coa falta de educación en valores, de aí a necesidade de incluír nos currículos do noso sistema educativo os chamados temas transversais. Transmitiranse valores cívicos que fagan que os alumnos teñan maior conciencia de cidadán e saiban comportarse de forma adecuada posteriormente no mundo profesional.

Específicamente o módulo de Sustentabilidade aplicada ao sistema produtivo xa é en sí mesmo un módulo transversal, aínda así sempre se traballará dende unha perspectiva donde se reforcen valores como:

- Educación para a igualdade e a solidariedade.
- Respecto aos compañeiros e ao profesor, a través das actividades cooperativas.
- Tolerancia por diferenza de sexo, relixión, ideas políticas, raza, etc.
- Argumentar as opinións persoais respectando a discrepancia.
- Educación para a paz: ser capaces de resolver conflitos, ter actitudes dialogantes, respectando as opinións dos demais.
- Concienciación polo medio ambiente: non imprimir o que non se necesite, deixar as luces apagadas cando saian da aula.
- Educación para a saúde: sentarse ben na clase, como colocarse diante do ordenador, etc.

9.1. Actividades complementarias e extraescolares.

Realizaránse as actividades propostas polo departamento.

10.1. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente.

Seguimento da programación: O Decreto 114/2010, da Consellería de Educación, polo que se establece a ordenación xeral da F.P. do sistema educativo de Galicia, no seu artigo 34o-4, dispón:

"O equipo docente realizará o seguimento das programacións de cada módulo, con indicación do grao de cumprimento con respecto á programación e, en caso de desviacións, cunha xustificación razoada"

Ao longo de todo o curso e cunha periodicidade mensual, farase o seguimento da programación deste módulo na aplicación informática da Administración. Anotarase o grao de cumprimento da programación, así como os cambios que se teñan que ir facendo ao longo do curso para adaptala ao grupo-clase, especialmente aos referidos ao grao de consecución de obxectivos, contidos, avaliación, metodoloxía, temporalización e ideonidade dos criterios e instrumentos utilizados.

As medidas correctoras en caso de desaxustes son:

- Se se vai máis rápido do programado: realizar actividades de ampliación, plantexamento de pequenas investigacións relacionadas coa unidade.

- Se se vai máis retrasado do programado: facilitar esquemas, resumos, apuntes de síntese, etc.

Asimesmo, aquelas propostas e suxerencias de modificación que se consideren para mellorar a programación, incorporaranse co afán de servir de guía para a elaboración da programación didáctica do curso seguinte.

Avaliación da propia práctica docente. Esta avaliación realizarase nun primeiro momento no principio de curso, adicando un tempo para explicar aspectos fundamentais da programación docente, resolvendo as dúbidas que xurdan no alumnado. Ao longo do curso, ademáis da observación que se poida facer, o profesor cubrirá un cuestionario de calidade de ensinanza para, a partir deste resultados, poder modificar aqueles aspectos da práctica docente detectados como pouco axeitados ás características do alumnado e ao contexto escolar, cultural e socioeconómico do centro.

Os resultados da avaliacións incluíranse na Memoria final de curso. Ao final do curso, facilitarase ó alumnado un cuestionario de avaliación da práctica docente, anónimo e individual sobre o grao de satisfacción co módulo, onde se valorarán os aspectos seguintes:

- claridade das exposicións,
- nivel de motivación acadado coas actividades propostas,
- suficiencia ou insuficiencia do tempo adicado,
- variedade e adecuación dos materiais empregados
- propostas de mellora

11.1. Outros apartados.